

Najviac bodovali elektronické aukcie

Vyhodnotenie súťaže o najlepšie samosprávne konsolidačné opatrenie za obdobie 2009-2013

TLAČOVÁ SPRÁVA

5. marca 2014

Súťaž sme mohli uskutočniť aj vďaka podpore Think Tank Fund - Open Society Foundations.

Najlepším konsolidačným opatrením samospráv za roky 2009-2013 je podľa inštitútu INEKO zavedenie elektronických aukcií v Banskej Štiavnici s očakávanou úsporou vo verejnom obstarávaní na úrovni 12%. Na druhom mieste skončila snaha primátora Púchova o použitie rozpočtového prebytku na zníženie dlhu mesta a tretie miesto patrí Piešťanom za použitie elektronickej aukcie pri výbere dodávateľa elektrickej energie.

To sú výsledky súťaže o najlepšie samosprávne opatrenie zvyšujúce zdravie verejných financií, ktorú pripravil inštitút INEKO s cieľom šíriť dobré praktiky konsolidácie verejných rozpočtov. Medzi nominované opatrenia boli zaradené také, ktoré reprezentovali aktuálne konsolidačné trendy (t.j. napríklad uplatňovanie elektronických aukcií, vyššia transparentnosť, šetrenie na nákupe energií a na ich spotrebe, predaje prebytočného majetku), ale aj také, ktoré sa podľa nás od roku 2009 ukázali dôležité buď svojou originalitou alebo veľkosťou konsolidačného dopadu.

INEKO osobitne oceňuje za invenčnosť opatrenia mesta Prešov za zverejnenie zoznamu neplatičov a podrobnej mapy psov, obec Lendak za to, že zverejnila menný zoznam občanov, ktorým zabezpečuje opatrovateľskú službu a ktorým vypláca finančný príspevok na nezaopatrené deti a siroty ako aj mesto Želiezovce, kde každá mestská nehnuteľnosť má svojho fyzického správcu zodpovedného za efektívne hospodárenie s ňou. Pre inšpiráciu sme hodnotili aj vybrané konsolidačné opatrenia prijaté samosprávami v zahraničí. Najviac bodov komisie zostavenej v rámci INEKO získalo opatrenie českého Prostějova, ktorý v roku 2014 ušetrí 980-tisíc korún na základe nákupu elektriny na komoditnej burze.

Vybrané (nominované) boli uskutočnené aj plánované opatrenia. Opatrenia boli vyhľadávané v médiách za obdobie rokov 2009-2013.

V nižšie uvedenej tabuľke sme k jednotlivým opatreniam pridali informáciu o finančnom zdraví príslušnej samosprávy podľa špecializovaného portálu INEKO (<http://www.obce.ineko.sk/>). U samospráv, ktorých opatrenia boli nominované a u ktorých došlo v monitorovanom období k výraznému zlepšeniu (umiestnenie do desiateho miesta v SR) v bilancii bežného účtu, vo finančnom zdraví či vo výške zadlženia, je táto skutočnosť vyznačená poznámkou v pravom stĺpci.

Viac informácií poskytne Peter Goliaš, riaditeľ INEKO, Tel: 02/5341 1020

Tabuľka: Celkové umiestnenie nominovaných opatrení

Hodnotené opatrenia	Rating INEKO	Hospodárenie samosprávy podľa INEKO (finančné zdravie, 2012)
1. Banská Štiavnica odhadla úsporu vyplývajúcu z razantného uplatnenia elektronických aukcií na 12%. Zdroj: 24hod.sk , 3.10.2011 ⁱ .	233	3,7 zo 6 dostatočné
2. Primátor Púchova navrhol využiť prebytok rozpočtu na zníženie miery zadlženosti mesta z 52 na 38%. Zdroj: Portál mesta Púchov ⁱⁱ .	183	4,1 zo 6 dobré ⁱⁱⁱ
3. Piešťany ušetrí desiatky tisíc eur výmenou dodávateľa energií v elektronickej aukcii. Zdroj: Portál mesta Piešťany ^{iv} .	182,5	3,8 zo 6 dostatočné
4. Žilina rozbehla pasportizáciu mestských pozemkov s cieľom predat' nevyužiteľné pozemky v otvorenej súťaži za najvýhodnejšiu cenu. Zdroj: Pravda 27.12.2011 .	175	2,9 zo 6 nedostatočné ^v
5. Obec Lendak vo svojom rovnomennom občasníku dlhodobo informuje svojich občanov o tom, na aké školy odchádzajú študovať absolventi miestnej ZŠ. Napríklad koľkí sa dostali na gymnázia a na ktoré, koľkí na SOŠ a na ktoré. Zdroj: Lendak .	145	5,3 zo 6 výborné ^{vi}
6. Lučenec predal prázdnu historickú budovu, do údržby ktorej musel investovať. Predal ju za 750 tisíc eur. Zdroj: Obecné noviny 30.7.2013 ^{vii} .	142	3,6 zo 6 dostatočné
7. Obec Lendak zverejnila menný zoznam občanov, ktorým zabezpečuje opatrovateľskú službu a ktorým vypláca finančný príspevok na nezaopatrené deti, siroty. Zdroj: Lendak , 3/2010.	140	5,3 zo 6 výborné ^{viii}
8. Prešov zverejnil zoznam daňových neplatičov aj mapu psov . Zdroj: Portál mesta Prešov .	120	3,3 / 6 dostatočné
9. Zrozumiteľný výber dodávateľa pre výstavbu parkovísk uskutočnilo Kysucké nové mesto. Zdroj: Zvesti KNM, 9/2012 ^{ix} .	95	5,6 zo 6 výborné
10. Žilina udelila pokutu 400 tisíc eur spoločnosti vlastniacej dlhodobo nebezpečné stavenisko (Strašidelný hrad). Zdroj: SME 30.8.2011 ^x .	95	2,9 / 6 nedostatočné ^{xi}
11. Banská Bystrica zatvorila dve školy. Zdroj: Portál mesta Banská Bystrica ^{xii} .	89	4,1 zo 6 dobré
12. Obec Košeca ušetrila desiatky tisíc eur výmenou nevhodných svietidiel. Zdroj: Blog starostu obce ^{xiii} .	84	5,0 zo 6 výborné
13. V Rakovej priniesla inštalácia kamerového systému významný pokles vandalizmu a teda aj nákladov s ním spojených. Zdroj: Hlas Rakovej , november 2010 ^{xiv} .	79	4,0 zo 6 dobré ^{xv}
14. Žarnovica si overila potrebu rekonštrukcie viacúčelového ihriska v ankete. 88% opýtaných bolo proti. Zdroj: Portál mesta Žarnovica ^{xvi} .	77	4,2 zo 6 dobré
15. Žilina sa stala jedným zo skokanov roka v náraste daní z nehnuteľností. Zdroj: PAS, 2012 ^{xvii} .	76	2,9 zo 6 nedostatočné ^{xviii}
16. Fiľakovo schválilo predaj mestských nájomných bytov. Zdroj: Fiľakovské zvesti, marec 2012 ^{xix} .	75	5,0 zo 6 dobré
17. Vo Zvolene zvýšili daň za byt o 80%. Zdroj: Pravda, 12.1.2014 ^{xx} .	69	4,3 zo 6 dobré
18. Gbely si zráтали, koľko dostanú od štátu na normatívoch za žiakov zväzovaných z iných obcí a (s externou podporou) investovali do ich zväžovania. Zdroj: Gbelan, 2009 ^{xxi} .	69	4,0 zo 6 dobré ^{xxii}
19. Každá mestská nehnuteľnosť v Železovciach má svojho fyzického správcu (napríklad riaditeľa školy či zamestnanca mesta). Zdroj:	45	3,4 zo 6 dostatočné

Želiezovský spravodajca ^{xxiii} .		
20. Obec Smižany dlhodobo znižuje mzdy a platy. Zdroj: Blog miestnej poslankyne ^{xxiv} .	38	3,1 zo 6 dostatočné ^{xxv}
21. Levickí poslanci schválili zvýšenie príspevkov za detské jasle pre rodičov s trvalým pobytom v Leviciach zo 66 eur na 100, pre ostatných z 83 na 150 eur mesačne. Zdroj: Noviny z Levickej radnice, apríl 2011 ^{xxvi} .	38	4,8 zo 6 dobré ^{xxvii}
22. Fiľakovo zaviedlo daň z ubytovania. 0,35 eura za osobu a noc. Zdroj: Fiľakovské zvesti, marec 2012 ^{xxviii} .	36	5,0 zo 6 dobré
23. Bratislavský Ružinov ušetril tisíce eur tým, že zrušil vianočnú výzdobu. Zdroj: Váš čas ^{xxix} .	29	5,1 zo 6 výborné
24. Devínska Nová Ves šetrí aj umiestnením solárnych panelov na strechu školy. Zdroj: SME, 22.8.2013 ^{xxx} .	24	5,4 zo 6 výborné ^{xxxi}
Zahraničné inšpirácie		
1. Český Prostějov ušetrí v roku 2014 980 tisíc korún na základe nákupu elektriny na komoditnej burze. Zdroj: Prostějovský večerník, 5.4.2013 ^{xxxii} .	163	
2. Open source ušetrí Mníchovu 11 miliónov eur. Zdroj: DSL.sk, 23.11.2012 ^{xxxiii} .	101	
3. Šumperk ušetrí zmenou banky stovky tisíc korún. Zdroj: Portál mesta Šumperk, 4.6.2013 ^{xxxiv} .	90	
4. Americké mesto Queensbury má ušetriť 32 tisíc dolárov prenesením mzdovej agendy na externú firmu. Zdroj: PostStar, 29.11.2013 .	61	

ⁱ „Za najväčší prínos považujem ušetrenie finančných nákladov, ale aj ušetrenie času. Tak isto očakávame zvýšenie transparentnosti pri celom procese verejného obstarávania,“ hodnotí Nadežda Babiaková, primátorka mesta. (...) Okrem Banskej Štiavnice sa z novej služby môžu tešiť aj Fiľakovo a obec Šenkvice.

ⁱⁱ Vzhľadom na rekordný hospodársky výsledok mesta Púchov za rok 2012 s dosiahnutým hospodárskym prebytkom v objeme 1 687 128,54 Euro navrhol primátor mesta Marián Michalec, aby sa tieto financie použili na zníženie úverového rozsahu mesta... Väčšina poslancov nesúhlasila s primátorovým návrhom argumentujúc, že chcú peniaze, ktoré sú vďaka veľkému hospodárskemu prebytku mesta za rok 2012 voľné, použiť namiesto splatenia úveru radšej na ďalšie, doteraz neplánované investície do infraštruktúry mesta. Poukázali na skutočnosť, že mesto si riadne dokáže uhrádzať svoje záväzky, a preto hlasovali proti návrhu. Za vrátenie úveru nehlasoval nikto. Poznámka: Hodnotí sa návrh primátora.

ⁱⁱⁱ Poznámka: Púchov sa za obdobie rokov 2009-2012 dostal do desiatky „skokanov“ z hľadiska poklesu dlhu podľa rebríčka INEKO.

^{iv} „Vlani sme za elektrickú energiu zaplatili viac ako 58-tisíc eur. Predpokladáme, že za tie isté odberné miesta a pri rovnakej spotrebe to po zmene dodávateľa bude v tomto roku menej ako 49-tisíc eur,“ hovorí Miroslav Kováč z piešťanského mestského úradu. Podobné úspory čakajú aj pri platbách za plyn. Zatiaľ čo vlani sa tieto náklady vyšplhali takmer na 84-tisíc eur, u nového odberateľa by to malo byť necelých 70-tisíc eur.

^v Poznámka: Žilina sa za obdobie rokov 2009-2012 dostala do desiatky „skokanov“ z hľadiska poklesu dlhu podľa rebríčka INEKO.

^{vi} Poznámka: Lendak sa za obdobie rokov 2006-2012 dostal do desiatky „skokanov“ z hľadiska vývoja bilancie bežného účtu podľa rebríčka INEKO (prvé miesto).

^{vii} Stavba by potrebovala rekonštrukciu, ktorej náklady sú vyčíslené na 250 – tisíc eur. Je to prebytočný majetok mesta,“ povedala primátorka Alexandra Pivková predtým, ako poslanci predaj mestské majetku schválili. „Nie je mi jedno, čo bude v historickej budove. Na začiatku som bol proti čínskemu obchodu. No keďže o budovu prejavil záujem len jeden uchádzač a mesto nevyhnutne potrebuje peniaze do mestskej pokladne, aby mohlo preukázať šetrenie, ktoré požaduje vláda, inak by mohlo prísť o podielové dane, bol som za predaj,“ povedal poslanec Norbert Krišta.

^{viii} Poznámka: Lendak sa za obdobie rokov 2006-2012 dostal do desiatky „skokanov“ z hľadiska vývoja bilancie bežného účtu podľa rebríčka INEKO (prvé miesto).

^{ix} V rozpočte sme na tieto investičné akcie mali na tento účel schválených 60 000 €. Podľa našich prepočtov a podľa rozmerov jednotlivých spevnených plôch nám to vychádzalo na 9 parkovísk. Ale vzhľadom k tomu, že sme po otvorení jednotlivých obálok s ponukami v rámci aukcií túto cenu výrazne znížili, môžeme ešte aspoň dve parkoviská vytvoriť. Pripomínam, že obálky s jednotlivými ponukami, ktoré do stanoveného času doručili záujemcovia z radov podnikateľov, boli otvárané v ich prítomnosti a v ich prítomnosti bola vykonaná aukcia, v rámci ktorej došlo pri každej investičnej akcii k zníženiu ceny.

^x „Je to prvýkrát v histórii, aby niekto dostal takto vysokú pokutu, za to, že si neplní povinnosti vyplývajúce zo stavebného zákona,“ povedal (primátor mesta) Choma.

^{xi} Poznámka: Žilina sa za obdobie rokov 2009-2012 dostala do desiatky „skokanov“ z hľadiska poklesu dlhu podľa rebríčka INEKO.

xii Priamu úsporu financií zlúčením dvoch ZŠ – Okružná a Tatranská na základe výpočtov predpokladalo mesto nasledovne:

- 110 951 € v roku 2012 a

- 404 497 € v roku 2013 a tiež v nasledujúcich rokoch.

xiii V prvom rade to bola výmena 245 ks svietidiel za úspornejšie s LED technológiou v rámci dotácie z Nórskeho finančného mechanizmu. Každoročne sa nám týmto darí usporiť od roku 2009 na elektrickej energii cca 5.500,- EUR. Za viac ako štyri roky to je minimálne 20.000,- EUR, ktoré nám už dvojnásobne vrátili našu spoluúčasť na projekt späť do rozpočtu obce.

xiv Záznamy z kamier sú poskytované príslušníkom polície ako dôkazy k objasneniu trestnej činnosti.

xv Poznámka: Raková sa za obdobie rokov 2009-2012 dostala do desiatky „skokanov“ z hľadiska zlepšenia finančného zdravia aj poklesu dlhu podľa rebríčka INEKO.

Celková viacúčelového ihriska (VÚI) s umelou trávou v areáli ZŠ na Ul. F. Kráľa považujem: za potrebnú, ale naďalej s využívaním len pre futbal, čo zvyší návštevnosť	0%
za potrebnú, ale tak aby sa tam mohol hrať okrem futbalu aj volejbal a basketbal, čo zvyší návštevnosť	8%
za potrebnú, ale len z dôvodu bezpečnosti, pretože návštevnosť bude naďalej klesať	4%
za zbytočne vynaložené finančné prostriedky, pretože návštevnosť bude naďalej klesať	88%

xvi Podľa PAS narástli dane z nehnuteľností v roku 2012 medziročne v Žiline z 95,8% priemeru SR na 152%.

xviii Poznámka: Žilina sa za obdobie rokov 2009-2012 dostala do desiatky „skokanov“ z hľadiska poklesu dlhu podľa rebríčka INEKO.

xix Mesto tak rozhodlo po uplynutí 15 ročnej lehoty od kolaudácie tejto stavby, počas ktorej byty mali slúžiť výlučne pre účely nájomného bývania podľa pokynov Ministerstva výstavby SR.

xx Napríklad vo Zvolene však zdvihli daň za dom o 51 percent a daň za byt sa zvýšila o 60 percent. Ročne tak Zvolenčania zaplatia za svoje obydlie takmer rovnako ako obyvatelia Bratislavy. Za dom s rozlohou 150 m² si zvolenská radnica pýta 55,5 eura ročne a za byt veľký 60 m² sumu 21 eur. Zvolen tým sadzby dostáva na celoslovenský priemer.

xxi „Okrem dotácie na dopravu detí škola dostane na každé zapísané dieťa k 15.9. zákonom určený normatív (cca 1.050,- €), čo predstavuje na deti zo Smolinského a Letničia čiastku takmer 36.000,- €, takže viac ako jeden milión korún ročne, čo by škola nezískala, ak by deti nezvážal školský autobus do Gbelov...“

xxii Poznámka: Gbely sa za obdobie rokov 2009-2012 dostali do desiatky „skokanov“ z hľadiska zlepšenia finančného zdravia aj poklesu dlhu podľa rebríčka INEKO (v oboch prípadoch prvé miesto!).

xxiii Pracovníci majú túto činnosť zadefinovanú aj v popisoch pracovných činností. Ide o zabezpečenie organizačnej správy majetku, vedenie majetkovo-právnej a technickej dokumentácie, zabezpečenie technických prehliadok, evidovanie prípadných nákladov a výnosov z nehnuteľností, ako aj o navrhovanie opatrení na zefektívnenie ich využívania a návrhy spôsobu nakladania s nimi.

xxiv Vo výdavkoch verejnej správy obce Smižany – Mzdy a platy spolu sa v roku 2010 vyčerpalo 207 579,34 Eur, o rok neskôr 196 560,70 eur a v roku 2012 predstavovalo skutočné plnenie 182 096,59 Eur.

xxv Poznámka: Smižany sa za obdobie rokov 2009-2012 dostali do desiatky „skokanov“ z hľadiska poklesu dlhu podľa rebríčka INEKO.

xxvi Opatrenie nespôsobilo pokles počtu detí v zariadení. Na emailovú otázku INEKO odpovedali jasle takto: „... zvýšenie neovplyvnilo vývoj počtu detí v jasliach v rokoch 2010-2012. Kapacitu 35 detí sme mali naplnenú na 100%.“

xxvii Poznámka: Levice sa za obdobie rokov 2009-2012 dostali do desiatky „skokanov“ z hľadiska zlepšenia finančného zdravia podľa INEKO.

xxviii Toto VZN má byť nástrojom rozvoja turizmu v rámci novozriadenej Oblastnej organizácie cestovného ruchu Novohrad, ktorej členom je aj Mesto Fiľakovo.

xxix Magistrát na osvetlenie a dekorácie minul 43-tisíc eur, Staré Mesto do nich investovalo 6 600 eur, Podunajské Biskupice vyše 11-tisíc eur. Nové Mesto používa výzdobu z minulých rokov.

xxx Škola sa vďaka panelom stane čiastočne energeticky sebestačnou. Celková výška nákladov na projekt fotovoltaickej elektrárne na základnej škole je deväťtisíc eur. Dvetisíc zaplatí mestská časť z rozpočtu a sedemtisíc získala z grantu. Panely by sa tak na streche školy mali objaviť v najbližšom čase.

xxxi Poznámka: Devínska Nová Ves sa za obdobie rokov 2006-2012 dostala do desiatky „skokanov“ z hľadiska zlepšenia bilancie bežného účtu a za obdobie rokov 2009-2012 z hľadiska zlepšenia finančného zdravia podľa rebríčka INEKO.

xxxii „Elektrickú energiu na rok 2014 za výhodnejšie ceny zabezpečilo mesto aj pre materské, základné a stredné školy, ktorých budovy sú v majetku mesta...“

xxxiii Mesto Mníchov ušetrilo používaním open source riešení namiesto produktov Microsoftu na počítačoch v mestských úradoch len v období rokov 2011 až 2012 podľa IT oddelenia mesta viac ako 11 miliónov eur. Vyplýva to z porovnania, ktoré IT oddelenie predložilo tento týždeň na komisii mestského zastupiteľstva a na ktoré upozornil nemecký heise.de.

xxxiv 21. 5. 2013 uzavrelo mesto Šumperk s Českou sporiteľňou, a.s. zmluvu o úvere k refinancovaniu aktuálneho zostatku istiny pôžičky z roku 2000 od rakúskej banky Kommunalkredit Austria AG vo výške 15 miliónov korún.